

TÜRKİYE KYOTO PROTOKOLÜ'NÜ İMZALİYOR

Kyoto Protokolü, küresel ısınma ve iklim değişikliği konusunda mücadeleyi sağlamaya yönelik uluslararası tek çerçevedir. Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi içinde imzalanmıştır. Bu protokolü imzalayan ülkeler, karbondioksit ve sera etkisine neden olan diğer beş gazın salınımını azaltmaya veya bunu yapamıyorsa salınım ticareti yoluyla haklarını arttırmaya söz vermişlerdir.

Protokol, ülkelerin atmosfere saldıkları karbon miktarını 1990 yılındaki düzeylere düşürmelerini gerekli kılmaktadır. 1997'de imzalanan protokol, 2005'te yürürlüğe girebilmiştir. Çünkü, protokolün yürürlüğe girebilmesi için, onaylayan ülkelerin 1990'daki emisyonlarının (atmofere saldıkları karbon miktarının) yeryüzündeki toplam emisyonun %55'ini bulması gerekmektedir ve bu orana ancak 8 yılın sonunda Rusya'nın katılımıyla ulaşılabilmektedir.

Kyoto Protokolü ile devreye girecek önlemler, pahalı yatırımlar gerektirmektedir. Sözleşmeye göre;

- Atmosfere salınan sera gazı miktarı %5'e çekilecek,
- Endüstriden, motorlu taşıtlardan, ısıtmadan kaynaklanan sera gazı miktarını azaltmaya yönelik mevzuat yeniden düzenlenecek,
- Daha az enerji ile ısınma, daha az enerji tüketen araçlarla uzun yol alma, daha az enerji tüketen teknoloji sistemlerini endüstriye yerleştirme sağlanacak, ulaşımda, çöp depolamada çevrecilik temel ilke olacak,
- Atmosfere bırakılan metan ve karbon dioksit oranının düşürülmesi için alternatif enerji kaynaklarına yönelinecek,
- Fosil yakıtlar yerine örneğin bio dizel yakıt kullanılacak,
- Çimento, demir-çelik ve kireç fabrikaları gibi yüksek enerji tüketen işletmelerde atık işlemleri yeniden düzenlenecek,
- Termik santrallerde daha az karbon çıkartan sistemler, teknolojiler devreye sokulacak,
- Güneş enerjisinin önü açılacak, nükleer enerjide karbon sıfır olduğu için dünyada bu enerji ön plana çıkarılacak,
- Fazla yakıt tüketen ve fazla karbon üreten daha fazla vergi alınacaktır.

Kyoto Protokolü devletler tarafından desteklenir ve BM şemsiyesi altında küresel kurallar ile belirlenir.

Devletler iki genel sınıfa ayrılmıştır: gelişmiş ülkeler ve gelişmekte olan ülkeler. Gelişmiş ülkeler sera gazı salınımlarını azaltmayı kabul etmişlerdir. Gelişmekte olan ülkelerin ise sera gazı sorumlulukları yoktur ve her yıl sera gazı envanteri raporu vermelidirler.

Kyoto Protokolü'ndeki hedeflerine uymayan herhangi bir gelişmiş ülke bir sonraki dönem azaltma hedeflerinin %30 daha azaltılması ile cezalandırılacaktır.

2008 ile 2012 arasında, gelişmiş ülkeler sera gazı salınımlarını 1990 yılı seviyesinden ortalama %5 aşağıya çekmek zorundadırlar (birçok AB üyesi ülke için bu 2008 için beklenen sera gazı salınımlarının %15 aşağısına denk gelmektedir). Ortalama salınım azalmasının %5 olarak belirlenmesine rağmen AB üyesi ülkelerin salınım hedefleri %8 azaltma ile İzlanda tarafından hedeflenen %10 artırıma kadar değişmektedir. Bu azaltma hedefleri 2013 yılına kadar belirlenmiştir.

Kyoto Protokolü'ndeki amaç, "atmosferdeki sera gazı yoğunluğunun, iklime tehlikeli etki yapmayacak seviyelerde dengede kalmasını sağlamak"tır.

Hükümetlerarası İklim Değişikliği Paneli, 1990 ile 2100 yılları arasında 1.4 °C ile 5.8 °C arası sıcaklık artışı tahmin etmektedir. Tahminlere göre, başarılı bir şekilde uygulanması durumunda Kyoto Protokolü bu artışı 0.02 ile 0.28 C arasında düşürebilecektir (kaynak: [Nature](#), Ekim 2003 sayısı)

Kyoto Protokolü savunucuları bu protokolün amaca ulaşmak için ilk adım olduğunu ve amaca ulaşmaya kadar hedeflerin değiştirileceğini belirtmektedirler.

Kyoto Protokolü Küresel Isınmayı Durdurabilir mi?

Uzmanlar Kyoto Protokolü'nün dünyaya en fazla 10 yıl zaman kazandırabileceğini ve küresel ısınmayı durdurabilmek için çok daha radikal önlemlere ihtiyaç olduğuna dikkat çekmektedirler.

Uzmanlara göre dünya ülkelerinin küresel ısınmayı durdurabilmek için atmosferdeki maksimum sera gazı düzeyi üzerinde anlaşmaya varmaları gerekmektedir. Uzmanlar bunun da, bugünkü düzeyin en çok yüzde 50 daha fazlası olabileceğini söylemektedirler.

Küresel ısınmada başrolü oynayan karbondioksit atmosferde yüz yıl kadar kaldığı için de önümüzdeki birkaç on yıl boyunca sera gazı emisyonlarında büyük çaplı indirime gidilmesi gerektiğine işaret edilmektedir.

Bilim adamları, atmosferdeki sera gazlarının bugünkü düzeyinde kalabilmesi için emisyonlarda yüzde 60'lara varan kesinti yapılması gerektiği görüşündedirler.

Türkiye Protokolü İmzalıyor

Türkiye'nin Kyoto Protokolü'ne taraf olması, 1990'lardan itibaren oldukça tartışılmalı bir konudur. İmzalanmasına karşı çıkan kesim, Protokole taraf olduğu takdirde ekonominin

özellikle de sanayinin zarar göreceğini savunmakta, Protokol yanlıları ise Türkiye'nin taraf olması durumunda, izleyeceği "sürdürülebilir kalkınma" politikaları ile hem ekonomide büyümenin devam ettirilebileceğini hem de çevreye zarar verilmeyeceğini söylemektedirler.

2004 yılında Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi'ne (BMİDÇS) taraf olan ancak uzun süre Kyoto Protokolü'nü imzalamayan Türkiye 30 Mayıs 2008'de Protokolü imzalayacağını resmen açıklamıştır. Çevre ve Orman Bakanı Veysel Eroğlu, Dışişleri Bakanlığı'na, Kyoto Protokolü'ne taraf olmayı kabul ve TBMM tarafından onaylanmasının uygun olduğuna ilişkin yazı gönderdiğini açıklamıştır.

Dışişleri Bakanlığı'nın da taraf olmayı onaylaması halinde, anlaşma önce Başbakanlık, ardından da TBMM'nin gündemine girecektir. 5 Haziran 2008 tarihinde Protokolün imzalanmasına ilişkin tasarı Meclis'e sunulmuştur.

Sonuç olarak, Türkiye'nin Protokol'e taraf olma kararının altında yatan en önemli nedenlerin Avrupa Birliği (AB) ile yürüttüğü üyelik müzakereleri ve çevre konularının dış politikada artan bir önem kazanması olduğu söylenebilir. Türkiye geç de olsa Protokol'e taraf olma kararını alarak AB ile yürütülen müzakerelerde karşılaşılabileceği olası bir engeli kaldırmıştır.

Turkey to Sign Kyoto Protocol

The Kyoto Protocol is an agreement made under the United Nations Framework Convention on Climate Change (UNFCCC). Countries that ratify this protocol commit to reducing their emissions of carbon dioxide and five other greenhouse gases (GHG), or engaging in emissions trading if they maintain or increase emissions of these green house gases.

The objective is to achieve "stabilization of greenhouse gas concentrations in the atmosphere at a level that would prevent dangerous anthropogenic interference with the climate system."^[6] The Intergovernmental Panel on Climate Change (IPCC) has predicted an average global rise in temperature of 1.4°C (2.5°F) to 5.8°C (10.4°F) between 1990 and 2100.

To begin the process of Turkey's approval of the Protocol, Environment Minister Veysel Eroğlu sent a letter to the Foreign Ministry giving his approval for joining and approving the protocol.

This decision will first go to the government. The Prime Minister will evaluate it and then will send it to Parliament.

Turkey previously rejected signing the protocol, arguing that the country needed the opportunity to first complete its industrial development. However, Turkey was under EU pressure to sign the Kyoto Protocol, since the environment is a chapter in accession negotiations.

